ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ദശമസ്കന്ധേ ത്രയസ്ത്രിംശോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ദശമസ്കന്ധേ ത്രയസ്ത്രിംശോഽധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
ഇത്ഥം ഭഗവതോ ഗോപ്യഃ ശ്രുത്വാ വാചഃ സുപേശലാഃ।
ജഹുർവിരഹജം താപം തദംഗോപചിതാശിഷഃ ॥ **1** ॥

തത്രാരഭത ഗോവിന്ദോ
രാസക്രീഡാമനുവ്രതൈഃ।
സ്ത്രീരത്നൈരൻവിതഃ പ്രീതൈ -
രൻയോൻയാബദ്ധബാഹുഭിഃ ॥ **2** ॥

രാസോത്സവഃ സമ്പ്രവൃത്തോ ഗോപീമണ്ഡലമണ്ഡിതഃ।
യോഗേശ്വരേണ കൃഷ്ണേന താസാം മധ്യേ ദ്വയോർദ്വയോഃ।
പ്രവിഷ്ടേന ഗൃഹീതാനാം കംഠേ സ്വനികടം സ്ത്രിയഃ ॥ **3** ॥

യം മൻയേരൻ നഭസ്താവദ് വിമാനശതസങ്കുലം।
ദിവൗകസാം സദാരാണാമൗത്സുക്യാപഹൃതാത്മനാം ॥ **4** ॥

തതോ ദുന്ദുഭയോ നേദുർനിപേതുഃ പുഷ്പവൃഷ്ടയഃ।
ജഗുർഗന്ധർവപതയഃ സസ്ത്രീകാസ്തദ്യശോഽമലം ॥ **5** ॥

വലയാനാം നൂപുരാണാം കിങ്കിണീനാം ച യോഷിതാം।
സപ്രിയാണാമഭൂച്ഛബ്ദസ്തുമുലോ രാസമണ്ഡലേ ॥ **6** ॥

തത്രാതിശുശുഭേ താഭിർഭഗവാൻ ദേവകീസുതഃ।
മധ്യേ മണീനാം ഹൈമാനാം മഹാമരകതോ യഥാ ॥ **7** ॥

പാദന്യാസൈർഭുജവിധുതിഭിഃ
സസ്മിതൈർഭ്രൂവിലാസൈ -
ർഭജ്യന്മധ്യൈശ്ചലകുചപടൈഃ
കുണ്ഡലൈർഗണ്ഡലോലൈഃ।
സ്വിദ്യന്മുഖ്യഃ കബരരശനാ -
ഗ്രന്ഥയഃ കൃഷ്ണവധ്വോ
ഗായന്ത്യസ്തം തഡിത ഇവ താ
മേഘചക്രേ വിരേജുഃ ॥ **8** ॥

ഉച്ചൈർജഗുർനൃത്യമാനാ രക്തകംഠ്യോ രതിപ്രിയാഃ।
കൃഷ്ണാഭിമർശമുദിതാ യദ്ഗീതേനേദമാവൃതം ॥ **9** ॥

കാചിത് സമം മുകുന്ദേന സ്വരജാതീരമിശ്രിതാഃ।
ഉന്നിന്യേ പൂജിതാ തേന പ്രീയതാ സാധു സാധ്വിതി।
തദേവ ധ്രുവമുന്നിന്യേ തസ്യൈ മാനം ച ബഹ്വദാത് ॥ **10** ॥

കാചിദ് രാസപരിശ്രാന്താ പാർശ്വസ്ഥസ്യ ഗദാഭൃതഃ।
ജഗ്രാഹ ബാഹുനാ സ്കന്ധം ശ്ലഥദ്വലയമൽലികാ ॥ **11** ॥

തത്രൈകാംസഗതം ബാഹും കൃഷ്ണസ്യോത്പലസൗരഭം।
ചന്ദനാലിപ്തമാഘ്രായ ഹൃഷ്ടരോമാ ചുചുംബ ഹ ॥ **12** ॥

കസ്യാശ്ചിന്നാട്യവിക്ഷിപ്തകുണ്ഡലത്വിഷമണ്ഡിതം।
ഗണ്ഡം ഗണ്ഡേ സന്ദധത്യാ അദാത്താംബൂലചർവിതം ॥ **13** ॥

നൃത്യന്തീ ഗായതീ കാചിത്
കൂജന്നൂപുരമേഖലാ।

പാർശ്വസ്ഥാച്യുതഹസ്താബ്ജം
ശ്രാന്താധാത്സ്തനയോഃ ശിവം ॥ **14** ॥

ഗോപ്യോ ലബ്ധ്വാച്യുതം കാന്തം ശ്രിയ ഏകാന്തവൽലഭം।
ഗൃഹീതകംഠ്യസ്തദ്ദോർഭ്യാം ഗായന്ത്യസ്തം വിജഹ്രിരേ ॥ **15** ॥

കർണോത്പലാലകവിടങ്കകപോലഘർമ -
വക്ത്രശ്രിയോ വലയനൂപുരഘോഷവാദ്യൈഃ।
ഗോപ്യഃ സമം ഭഗവതാ നന്യതുഃ സ്വകേശ -
സ്രസ്തസ്രജോ ഭ്രമരഗായകരാസഗോഷ്ഠ്യാം ॥ **16** ॥

ഏവം പരിഷ്വംഗകരാഭിമർശ -
സ്നിഗ്ധേക്ഷണോദ്ദാമവിലാസഹാസൈഃ।
രേമേ രമേശോ വ്രജസുന്ദരീഭി -
ർയഥാർഭകഃ സ്വപ്രതിബിംബവിഭ്രമഃ ॥ **17** ॥

തദംഗസംഗപ്രമുദാകുലേന്ദ്രിയാഃ
കേശാൻ ദുകൂലം കുചപട്ടികാം വാ।
നാഞ്ജഃ പ്രതിവ്യോഢുമലം വ്രജസ്ത്രിയോ
വിസ്രസ്തമാലാഭരണാഃ കുരൂദ്വഹ ॥ **18** ॥

കൃഷ്ണവിക്രീഡിതം വീക്ഷ്യ മുമുഹുഃ ഖേചരസ്ത്രിയഃ।
കാമാർദിതാഃ ശശാങ്കശ്ച സഗണോ വിസ്മിതോഽഭവത് ॥ **19** ॥

കൃത്വാ താവന്തമാത്മാനം യാവതീർഗോപയോഷിതഃ।
രേമേ സ ഭഗവാംസ്താഭിരാത്മാരാമോഽപി ലീലയാ ॥ **20** ॥

താസാമതിവിഹാരേണ ശ്രാന്താനാം വദനാനി സഃ।
പ്രാമൃജത് കരുണഃ പ്രേമ്ണാ ശന്തമേനാംഗപാണിനാ ॥ **21** ॥

ഗോപ്യഃ സ്ഫുരത്പുരടകുണ്ഡലകുന്തലത്വിഡ് -
ഗണ്ഡശ്രിയാ സുധിതഹാസനിരീക്ഷണേന ।
മാനം ദധത്യ ഋഷഭസ്യ ജഗുഃ കൃതാനി
പുണ്യാനി തത്കരരുഹസ്പർശപ്രമോദാഃ ॥ **22** ॥

താഭിർയുതഃ ശ്രമമപോഹിതുമംഗസംഗ -
ഘൃഷ്ടസ്രജഃ സ കുചകുങ്കുമരഞ്ജിതായാഃ ।
ഗന്ധർവപാലിഭിരനുദ്രുത ആവിശദ് വാഃ
ശ്രാന്തോ ഗജീഭിരിഭരാഡിവ ഭിന്നസേതുഃ ॥ **23** ॥

സോഽംഭസ്യലം യുവതിഭിഃ പരിഷിച്യമാനഃ
പ്രേമ്ണേക്ഷിതഃ പ്രഹസതീഭിരിതസ്തതോഽംഗ ।
വൈമാനികൈഃ കുസുമവർഷിഭിരീഡ്യമാനോ
രേമേ സ്വയം സ്വരതിരത്ര ഗജേന്ദ്രലീലഃ ॥ **24** ॥

തതശ്ച കൃഷ്ണോപവനേ ജലസ്ഥല -
പ്രസൂനഗന്ധാനിലജുഷ്ടദിക്തടേ ।
ചചാര ഭൃംഗപ്രമദാഗണാവൃതോ
യഥാ മദച്യുദ് ദ്വിരദഃ കരേണുഭിഃ ॥ **25** ॥

ഏവം ശശാങ്കാംശുവിരാജിതാ നിശാഃ
സ സത്യകാമോഽനുരതാബലാഗണഃ ।
സിഷേവ ആത്മന്യവരുദ്ധസൗരതഃ
സർവാഃ ശരത്കാവ്യകഥാരസാശ്രയാഃ ॥ **26** ॥

രാജോവാച
സംസ്ഥാപനായ ധർമസ്യ പ്രശമായേതരസ്യ ച ।
അവതീർണോ ഹി ഭഗവാനംശേന ജഗദീശ്വരഃ ॥ **27** ॥

സ കഥം ധർമസേതൂനാം വക്തൃ കർത്താഭിരക്ഷിതാ।
പ്രതീപമാചരദ് ബ്രഹ്മൻ പരദാരാഭിമർശനം ॥ **28** ॥

ആപ്തകാമോ യദുപതിഃ കൃതവാൻ വൈ ജുഗുപ്സിതം।
കിമഭിപ്രായ ഏതം നഃ സംശയം ഛിന്ധി സുവ്രത ॥ **29** ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
ധർമവ്യതിക്രമോ ദൃഷ്ട ഈശ്വരാണാം ച സാഹസം।
തേജീയസാം ന ദോഷായ വഹ്നേഃ സർവഭുജോ യഥാ ॥ **30** ॥

നൈതത് സമാചരേജ്ജാതു മനസാപി ഹ്യനീശ്വരഃ।
വിനശ്യത്യാചരൻ മൗഢ്യാദ്യഥാ രുദ്രോഽബ്ധിജം വിഷം ॥ **31** ॥

ഈശ്വരാണാം വചഃ സത്യം
തഥൈവാചരിതം ക്വചിത്।
തേഷാം യത് സ്വവചോയുക്തം
ബുദ്ധിമാംസ്തത് സമാചരേത് ॥ **32** ॥

കുശലാചരിതേനൈഷാമിഹ സ്വാർഥോ ന വിദ്യതേ।
വിപർയയേണ വാനർഥോ നിരഹങ്കാരിണാം പ്രഭോ ॥ **33** ॥

കിമുതാഖിലസത്ത്വാനാം തിർയങ്മർത്യദിവൗകസാം।
ഈശിതുശ്ചേശിതവ്യാനാം കുശലാകുശലാൻവയഃ ॥ **34** ॥

യത്പാദപങ്കജപരാഗനിഷേവതൃപ്താ
യോഗപ്രഭാവവിധുതാഖിലകർമബന്ധാഃ।
സ്വൈരം ചരന്തി മുനയോഽപി ന നഹ്യമാനാ -
സ്തസ്യേച്ഛയാഽഽത്തവപുഷഃ കുത ഏവ ബന്ധഃ ॥ **35** ॥

ഗോപീനാം തത്പതീനാം ച സർവേഷാമേവ ദേഹിനാം।
യോഽന്തശ്ചരതി സോഽധ്യക്ഷഃ ക്രീഡനേനേഹ ദേഹഭാക് ॥ **36** ॥

അനുഗ്രഹായ ഭൂതാനാം മാനുഷം ദേഹമാസ്ഥിതഃ।
ഭജതേ താദൃശീഃ ക്രീഡാ യാഃ ശ്രുത്വാ തത്പരോ ഭവേത് ॥ **37** ॥

നാസൂയൻ ഖലു കൃഷ്ണായ
മോഹിതാസ്തസ്യ മായയാ।
മൻയമാനാഃ സ്വപാർശ്വസ്ഥാൻ
സ്വാൻ സ്വാൻ ദാരാൻ വ്രജൗകസഃ ॥ **38** ॥

ബ്രഹ്മരാത്ര ഉപാവൃത്തേ വാസുദേവാനുമോദിതാഃ।
അനിച്ഛന്ത്യോ യയുർഗോപ്യഃ സ്വഗൃഹാൻ ഭഗവത്പ്രിയാഃ ॥ **39** ॥

വിക്രീഡിതം വ്രജവധൂഭിരിദം ച വിഷ്ണോഃ
ശ്രദ്ധാൻവിതോഽനുശൃണുയാദഥ വർണയേദ് യഃ।
ഭക്തിം പരാം ഭഗവതി പ്രതിലഭ്യ കാമം
ഹൃദ്രോഗമാശ്വപഹിനോത്യചിരേണ ധീരഃ ॥ **40** ॥

॥ ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം
സംഹിതായാം ദശമസ്കന്ധേ പൂർവാർധേ
രാസക്രീഡാവർണനം നാമ ത്രയസ്ത്രിംശോഽധ്യായഃ ॥